

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 1. detsember 2023
(OR. en)

13452/23

LIMITE

PECHE 383

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0281(NLE)

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU OTSUS, mis käsitleb Euroopa Liidu nimel Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe osaliste koosolekutel võetavat seisukohta ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2020/1582

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2023/...,

...

**mis käsitleb Euroopa Liidu nimel
Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva
kokkuleppe osaliste koosolekutel võetavat seisukohta
ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2020/1582**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 43 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe¹ (edaspidi „kokkulepe“) nõukogu otsusega (EL) 2019/407². Kokkulepe jõustus 25. juunil 2021.
- (2) Kokkuleppe osaliste koosolek vastutab selliste meetmete vastuvõtmise eest, mille eesmärk on tagada kokkuleppe rakendamine, et täita selle eesmärk vältida reguleerimata avamerekalapüüki Põhja-Jäämere keskosas, rakendades pikaajalise strateegia raames ennetavaid kaitse- ja majandamismeetmeid, et kaitsta terveid mereökosüsteeme ning tagada kalavarude kaitse ja säästev kasutamine. Sellised meetmed võivad muutuda liidule siduvaks.

¹ ELT L 73, 15.3.2019, lk 3.

² Nõukogu 4. märtsi 2019. aasta otsus (EL) 2019/407 Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta (ELT L 73, 15.3.2019, lk 1).

- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013¹ on sätestatud, et liit tagab selle, et püügitegevus ja vesiviljelus oleksid keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning neid majandatakse sellisel viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarede kättesaadavuse toetamise eesmärkidega. Samuti on selles sätestatud, et liit kohaldab kalapüügi majandamise suhtes ettevaatusprintsipiil põhinevat lähenemisviisi ning ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada, et mere bioloogiliste ressursside kasutamise kaudu taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemel, mis ületab maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajaliku taseme. Lisaks on selles sätestatud, et liit võtab parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete põhjal kalavarude kaitse ja majandamise meetmed, toetab teaduslike nõuannete ja teadmiste edasiarendamist, lõpetab järk-järgult tagasiheite ja edendab püügimeetodeid, mis aitavad kaasa selektiivsemale kalapüügile, soovimatu saagi võimalikult suurele vältimisele ja vähendamisele ning sellisele kalapüügile, millel on väike mõju mereökosüsteemile ja kalavarudele. Lisaks on määruses (EL) nr 1380/2013 konkreetselt sätestatud, et liit kohaldab neid eesmärke ja põhimõtteid oma kalandusalastes välissuhetes.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

- (4) Vastavalt komisjoni teatistele Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“, „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“ ja „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ on äärmiselt oluline kaitsta loodust ning panna seisma ökosüsteemide halvenemine ja nende seisundit parandada. Kliimamuutused ja elurikkuse vähenemine ei tohi seada ohtu selliste kaupade ja teenuste kättesaadavust, mida heas seisundis mereökosüsteemid pakuvad kaluritele, rannikukogukondadele ja inimkonnale üldiselt.
- (5) Komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“ osutatakse konkreetsetele meetmetele, mille abil vähendada plastikoguseid ja merereostust ning kalapüügi vahendite kadumist merel või merre jätmist. Lisaks on komisjoni teatise Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas““ eesmärk vähendada meres leiduva plastprügi kogust 50 % ja keskkonda sattuvat mikroplastikogust 30 %.

- (6) Ühisteatistes Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Suunavõtt kestlikule sinisele planeedile“ rõhutatakse kui oluline on merekeskkonna elurikkuse kaitse ja säilitamine liidu välistegevuse raames. Liit on kõige silmapaistvam osaline piirkondlikes kalandusorganisatsioonides ja kogu maailma kalandusorganites. Liit edendab seal kalavarude kestlikkust, soodustab usaldusväärsetel teaduslikel nõuannetel põhinevat läbipaistvat otsuste tegemist, tõhustab teadusuuringuid ja parandab nõuetele vastavust.

- (7) Nagu on märgitud liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni ühisteatise „Suunavõtt kestlikule sinisele planeedile“, nõukogu järeldustes selle ühisteatise kohta ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni ühisteatise „ELi aktiivsem tegevus rahumeelse ja kestliku Arktika hea käekäigu nimel“, on liit pühendunud lepingu täielikule rakendamisele, kuna sellega kaitstakse mereökosüsteeme, kohaldades Põhja-Jäämere keskosa igasuguse tulevase kalapüügi suhtes ettevaatusprintsipi ja teaduspõhist lähenemisviisi.

- (8) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel kokkuleppe osaliste koosolekutel võetav seisukoht ajavahemikuks 2024–2028, kuna kokkuleppekohased kaitse- ja majandamismeetmed on liidu jaoks siduvad ning võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, nimelt nõukogu määruseid (EÜ) nr 1005/2008¹ ja (EÜ) nr 1224/2009² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/2403³.

¹ Nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

² Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 81).

- (9) Praegu on kokkuleppe osaliste koosolekutel liidu nimel võetav seisukoht kehtestatud nõukogu otsusega (EL) 2020/1582¹. On asjakohane tunnistada kõnealune otsus kehtetuks ja asendada uue otsusega, mis hõlmaks ajavahemikku 2024–2028.
- (10) Arvestades piiratud teadmisi kalavarude kohta ja nende seisundi muutumist kokkuleppega hõlmatud geograafilisel alal ja sellest tulenevat vajadust võtta liidu seisukohas arvesse uusi arengutendentse, sealhulgas uut teaduslikku ja muud asjakohast teavet, mis esitatakse enne kokkuleppe osaliste koosolekuid või nende käigus, tuleks kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 2 sätestatud liidu institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõttega kehtestada kord ajavahemikuks 2024–2028 võetava liidu seisukoha iga-aastaseks täpsustamiseks.
- (11) Käesolevale otsusele võib hiljem järgneda täiendav nõukogu otsus läbirääkimiste alustamise kohta Arktika avamerd käsitleva ühe või mitme täiendava piirkondliku või allpiirkondliku kalavarude majandamise organisatsiooni loomise või kokkuleppe sõlmimise kohta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

¹ Nõukogu 23. oktoobri 2020. aasta otsus (EL) 2020/1582 Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe osaliste koosolekul Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta (ELT L 362, 30.10.2020, lk 20).

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva kokkuleppe (edaspidi „kokkulepe“) osaliste koosolekutel, on esitatud I lisas.

Artikkel 2

Kokkuleppe osaliste koosolekutel võetavat liidu seisukohta täpsustatakse igal aastal vastavalt II lisale.

Artikkel 3

Nõukogu annab I lisas esitatud liidu seisukohale hinnangu ja vajaduse korral vaatab selle komisjoni ettepaneku põhjal läbi hiljemalt kokkuleppe osaliste 2029. aasta koosolekuks.

Artikkel 4

Nõukogu otsus (EL) 2020/1582 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

...

*Nõukogu nimel
eesistuja*

ILISA

Liidu nimel Põhja-Jäämere keskosas
reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva
kokkuleppe osaliste koosolekutel võetav seisukoht

1. PÕHIMÕTTED

Liit teeb kokkuleppe osaliste koosoleku raames järgmist:

- a) tagab, et IOTCs vastu võetud meetmed on kooskõlas rahvusvahelise õigusega, eelkõige ÜRO 1982. aasta mereõiguse konventsiooni, ÜRO 1995. aasta piirialade kalavarude ja pika rändega kalade kaitset ja majandamist käsitleva kokkuleppe, ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) 1993. aasta kokkuleppe edendada avamere kalalaevide vastavust rahvusvahelistele kaitse- ja majandamismeetmetele ning FAO 2009. aasta sadamariigi meetmeid käsitleva kokkuleppega;
- b) edendab ÜRO mereõiguse konventsiooni kohaseid eesmärke seoses mere elurikkuse säilitamise ja säästva kasutamisega väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni olevatel aladel ja bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste 15. konverentsi eesmärkide saavutamist, eelkõige seoses merekeskkonna elurikkuse tõhusama kaitsmisega ja maailmamere 30 % kaitsmisega merekaitsealade kaudu;

- c) aitab rakendada Euroopa rohelist kokkulepet kooskõlas nõukogu 23. oktoobri 2020. dokumendiga „Järeldused elurikkuse kohta – on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid“, nõukogu 10. juuni 2021. aasta järeldustega „Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise Euroopa kujundamine – ELi uus kliimamuutustega kohanemise strateegia“, eelkõige seoses looduskaitsega, ning nõukogu 19. oktoobri 2020. aasta järeldustega strateegia „Talust taldrikule“ kohta ning suurendab Euroopa osatähtsust maailmas;
- d) tegutseb vastavalt liidu eesmärkidele ja põhimõtetele ühise kalanduspoliitika raames, eelkõige kohaldades ettevaatusprintsipi põhinevat lähenemisviisi ja määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 2 lõikes 2 sätestatud maksimaalse jätkusuutliku saagikusega seotud eesmärke, et edendada ökosüsteemipõhise lähenemisviisi rakendamist kalavarude majandamisel, vältida ja vähendada võimalikult palju soovimatut saaki ning kaotada järkjärgult saagi tagasiheitmine, minimeerida kalapüügi mõju mereökosüsteemidele ja kalade elupaikadele, võimaldada majanduslikult elujõulise ja konkurentsivõimelise liidu kalanduse edendamise kaudu rahuldav elatustase kalapüügist sõltuvale elanikkonnale ning võtta arvesse tarbijate huve;
- e) järgib nõukogu 19. märtsi 2012. aasta järeldusi, milles käsitletakse komisjoni teatist ühise kalanduspoliitika välismõõdme kohta;
- f) on kooskõlas nõukogu 13. detsembri 2022. aasta järeldustega rahvusvahelise ookeanide majandamise kohta ohutute, turvaliste, puhaste, tervete ja säästvalt majandatud ookeanide ja merede nimel;

- g) tegutseb kooskõlas Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni teatisega „ELi aktiivsem tegevus rahumeelse ja kestliku Arktika hea käekäigu nimel“;
- h) tagab liidu rahvusvaheliste kohustuste austamise ja täitmise;
- i) töötab sidusrühmade, sealhulgas asjaomaste teadus- ja tehniliste organisatsioonide, -asutuste ja -programmide ning põlis- ja kohalike teadmiste asjakohase kaasamise nimel osaliste koosolekutega ettenähtud meetmete ettevalmistusetapis, sealhulgas kokkuleppe alusel teadusekspertidega peetavatel koosolekutel, ning tagab, et need meetmed on kooskõlas kokkuleppe eesmärkidega;
- j) toetab seisukohti, mis on kooskõlas sama piirkonna piirkondlike kalandusorganisatsioonide parimate tavadega;
- k) taotleb kooskõla ja koostoimet liidu poliitikaga, mis moodustab osa kahepoolsetest kalandussuhetest kolmandate riikidega, ja tagab kooskõla muude valdkondade poliitikaga, eelkõige välissuhete, tööhõive, keskkonna, kaubanduse, arendustegevuse ning teadus- ja uuendustegevuse valdkonnas;
- l) seab eesmärgiks luua kokkuleppega hõlmatud piirkonnas liidu kalalaevadele võrdsed võimalused, mis põhinevad samadel põhimõtetel ja normidel, mida kohaldatakse liidu õiguse alusel, ning edendab kõnealuste põhimõtete ja normide ühetaolist rakendamist;

- m) edendab kokkuleppe ning olemasolevate piirkondlike kalandusorganisatsioonide ja piirkondlike merekonventsioonide, eelkõige Kirde-Atlandi Kalanduskomisjoni (NEAFC), Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitse konventsiooni (OSPARi konventsioon) vahelist kooskõla ning vajaduse korral koostööd ülemaailmsete organisatsioonidega nende volituste piires;
- n) toetab aktiivselt kokkuleppe rakendamist, sealhulgas aidates kaasa teadusuuringute ja seire ühisprogrammide eesmärgiga parandada kokkuleppe osaliste ühist arusaama Põhja-Jäämere keskosa avamere ökosüsteemidest ning eelkõige kindlaks teha, kas praegu või tulevikus võiks olla kalavarusid, mida võiks olla võimalik säästvalt kasutada, samuti sellise kalapüügi võimalikust mõjust kokkuleppega hõlmatud piirkonna ökosüsteemidele;
- o) tagab kooskõla riikliku jurisdiktsiooni alla kuuluvate vete samade kalavarude suhtes kehtestatud kaitse- ja majandamismeetmete ning avamere suhtes võetud meetmete vahel vastavalt ÜRO mereõiguse konventsiooni artiklile 118 ja ÜRO 1982. aasta 10. detsembri mereõiguse konventsiooni piirialade kalavarude ja pika rändega kalavarude kaitset ja majandamist käsitlevate sätete rakenduskokkuleppe artiklile 8;
- p) tagab kooskõla liidu huviga Arktikas kui kasvava strateegilise tähtsusega piirkonnas.

2. SUUNISED

Euroopa Liit püüab vajaduse korral toetada järgmiste meetmete võtmist kokkuleppe osaliste poolt:

- a) meetmed, millega edendatakse elurikkuse säilitamist ja taastamist, kalavarude kestlikkust ning toetada kliimamuutustega seotud kaalufluste integreerimist otsustusprotsessi;
- b) kokkuleppega hõlmatud ala kalavarude kaitse ja majandamise meetmed, mis põhinevad parimatel olemasolevatel teadusnõuannetel, sealhulgas lubatud kogupüük ja püügikvoodid või püügikoormuse reguleerimine kokkuleppega reguleeritavate mere bioloogiliste ressursside püügil, ning millega saavutatakse maksimaalne jätkusuutlik saagikus. Vajaduse korral hõlmavad kõnealused kaitse- ja majandamismeetmed erimeetmeid ülepüügi all kannatavate kalavarude suhtes, et püügikoormus vastaks olemasolevatele püügivõimalustele;
- c) meetmed, mille abil edendatakse andmete kogumist, teadusuuringuid ja teaduspõhiste juhtimisotsuste tegemist, tugevdatakse vastavuskomitee rolli, parandatakse normide järgimist ja korrapäraselt hinnatakse sõltumatult tulemuslikkust;

- d) meetmed ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks kokkuleppega hõlmatud alal, sealhulgas ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga tegelevate laevade kandmine sellekohasesse nimekirja ja selle nimekirja kohandamine muude piirkondlike kalandusorganisatsioonide vastavate nimekirjade põhjal, ning kala ja kalandustoodete parema jälgitavuse meetmed, mis põhinevad vabatahtlikel püügi dokumenteerimise suunistel;
- e) seire-, kontrolli- ja järelevalvemeetmed kokkuleppega hõlmatud alal, et tagada kokkuleppe raames vastu võetud meetmete tõhus kontroll ja järgimine, sealhulgas ümberlaadimise kontrolli tugevdamine, lähtuvalt FAO vabatahtlikest ümberlaadimissuunistest;
- f) meetmed, mille abil vähendada püügitegevuse negatiivset mõju mere elurikkusele ning mereökosüsteemidele ja -elupaikadele, sealhulgas kokkuleppe ja FAO avamerel süvamerekalapüügi korraldamise rahvusvaheliste suuniste kohased ohualdiste mereökosüsteemide kaitse meetmed kokkuleppega hõlmatud piirkonnas, meetmed soovimatu püügi vältimiseks ja vähendamiseks nii palju kui võimalik, sealhulgas ohualdiste mereliikide puhul, ja tagasiheite järkjärguliseks likvideerimiseks;
- g) meetmed, mille eesmärk on vähendada merereostust ja vältida plasti heitmist merre ning vähendada meres leiduva plasti mõju mereelurikkusele ja -ökosüsteemidele, sealhulgas meetmed, millega vähendada hüljatud, kaotatud või muul moel vette sattunud püügivahendite mõju maailmamerele ning hõlbustada selliste püügivahendite väljaselgitamist ja taastamist, võttes arvesse FAO vabatahtlikke suuniseid püügivahendite märgistamise kohta; ning sellega seotud meetmed, mis võeti vastu IMO tegevuskavas plastprügi vastu;

- h) meetmed sellise kalapüügi keelamiseks, mille ainus eesmärk on haiuimede kogumine, ning nõude kehtestamiseks, et kõik haid tuleb lossida ühes tükis koos uimedega;
- i) vajaduse korral soovitused, et asjaomaste alusdokumentidega ettenähtud võimaluste piires edendada Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni kalandustöö konventsiooni rakendamist;
- j) vajaduse korral ühiste seisukohtade arendamine teiste piirkondlike kalandusorganisatsioonidega, eelkõige nendega, kes tegelevad kalavarude majandamisega samas piirkonnas;
- k) täiendavad tehnilised meetmed, mis põhinevad kokkuleppe allorganite ja tööühmade nõuannetel;
- l) meetmed, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarude kättesaadavuse toetamise eesmärkidega.
-

II LISA

Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi
vältimist käsitleva kokkuleppe osaliste koosolekutel
liidu nimel võetava seisukoha iga-aastane täpsustus

Enne kokkuleppe osaliste iga koosolekut, kui kõnealust organit kutsutakse üles vastu võtma liidule õiguslikke tagajärgi tekitavaid otsuseid, võetakse vajalikud meetmed, et liidu nimel vastavalt I lisa esitatud põhimõtetele ja suunistele väljendatavas seisukohas võetaks arvesse viimaseid teaduslikke ja muid asjakohaseid andmeid, mis on edastatud komisjonile.

Sel eesmärgil ja nimetatud teabele tuginedes edastab Euroopa Komisjon nõukogule piisavalt varakult enne kokkuleppe osaliste iga koosolekut kirjaliku dokumendi, milles esitatakse liidu seisukoha kavandatud täpsustused, et neid arutada ja kiita heaks liidu nimel väljendatava seisukoha üksikasjad.

Kui kokkuleppe osaliste koosoleku käigus, sealhulgas kohapeal, ei ole võimalik kokkuleppele jõuda, edastatakse küsimus lahendamiseks nõukogule või selle ettevalmistavatele organitele, et liidu seisukohas võetaks arvesse uusi asjaolusid.
